

Udskriftsdato: 22. december 2025

KEN nr 9610 af 02/11/2010 (Gældende)

Pressenævnets kendelse i sag nr. 2010-6-1073

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: 2010-6-1073

Pressenævnets kendelse i sag nr. 2010-6-1073

Resumé

Rederiet H. Folmer & Co. anmodede om genoptagelse af sag nr. 2010-6-1073: H. Folmer & Co. mod DAGBLADET/Frederiksborg Amts Avis.

Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

Efter § 14, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 86 af 9. februar 1998 om forretningsordenen for Pressenævnet træffer de medlemmer, der har afgjort en sag, også afgørelse vedrørende spørgsmålet om eventuel genoptagelse af sagen. Pressenævnet vil kunne genoptage behandlingen af en sag, hvis der fremkommer nye oplysninger af betydning for sagens afgørelse. Nævnet kan tillige have pligt til at genoptage en sag, hvis der foreligger ikke uvæsentlige sagsbehandlingsfejl.

I relation til forholdet vedrørende rederiets internationale sikkerhedscertifikationer lægges det til grund, at H. Folmer & Co. ved Ankenævnet for Søfartsforholds afgørelse af 8. maj 2007 fik stadfæstet tilbagekaldelsen af ISM-overensstemmelsesdokumentet. Efter det oplyste indgik rederiet og Søfartsstyrelsen aftale om, at skibet Danica White skulle synes, når det anløb havnen i Mombasa, med henblik på at få udstedt nye sikkerhedscertifikationer til rederiet Erria, der pr. 9. maj 2007 var sikkerhedsmæssig ansvarlig for skibet. Sikkerhedskontrollen var planlagt at finde sted 4. juni 2007, men umuliggjort af kapringen den 1. juni 2007. Nævnet finder det heller ikke sandsynliggjort, at Pressenævnets afgørelse på dette punkt vil få et andet resultat ved en ny behandling.

Nævnet bemærker, at der i overskrifterne på nævnets hjemmeside: pressenaevnet.dk ikke er bragt forkerte oplysninger, og det fremgår klart af resuméet, at H. Folmer & Co. blev frifundet med den begrundelse, at der ikke var begået fejl fra rederiets side, og at rederiet ikke havde et medansvar for de fejl, Partrederiet Invest IVs kaptajn havde begået. Selvom om H. Folmer & Co. ikke kan bebrejdes kaptajnens fejl, kan fejl begået af Partsrederiet Invest IVs kaptajn have en afsmittende virkning i forhold til klagers omdømme, hvorfor H. Folmer & Co. blev anset for klageberettiget vedrørende omtalen af kaptajnens fejl.

Da H. Folmer & Co. hverken er fremkommet med nye faktiske oplysninger, som har betydning for sagens afgørelse, eller påvist væsentlige sagsbehandlingsfejl, afslås anmodningen om genoptagelse.

H. Folmer & Co. har anmodet om genoptagelse af Pressenævnets sag nr. 2010-6-1040, som nævnet traf afgørelse i 24. september 2010. Afgørelsen vedrørte en klage fra H. Folmer & Co., der klagede over en artikel og to rettelser i DAGBLADET/Frederiksborg Amts Avis.

Genoptagelsesanmodningen er behandlet sammen med anmodningerne nr. 2010-6-1070, H. Folmer & Co. mod Ritzaus Bureau, 2010-6-1071, H. Folmer & Co. mod Lolland-Falsters Folketidende og 2010-6-1072, H. Folmer & Co. mod Nordjyske Stiftstidende.

I kendelsen hed det:

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at det er massemediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives, er korrekte. Hertil kommer, at en retsreportage bør være objektiv. På ethvert stadium af sagernes

forberedelse og ved behandlingen i retten bør journalisten tilstræbe en kvalitativ ligelig gengivelse af parternes synspunkter, jf. punkterne A.1 og C.3.

Pressenævnet bemærker, at det under retssagen efter dansk rets almindelige erstatningsretlige regler (culpareglen) skal bevises, at sagsøgte (rederierne) har handlet ansvarspådragende, og at denne adfærd er årsag til besætningsmedlemmernes tab. Københavns Byret frifandt ved dommen af 26. maj 2010 rederierne, herunder klager, for erstatningsansvar. For klagers vedkommende skete frifindelsen med den begrundelse, at der ikke var begået fejl fra rederiets side, og at rederiet ikke havde medansvar for de fejl, kaptajnen havde begået. For så vidt angår det andet sagsøgte rederi, der var ansvarlig for kaptajnen, Parts-rederiet Invest VI, fandt retten, at besætningsmedlemmerne (sagsøgerne) ikke havde bevist, at kaptajnens uagtsomme forhold havde været årsag til sagsøgernes tab i forbindelse med kapringen af Danica White.

Pressenævnet finder, at DAGBLADET/Frederiksborg Amts Avis med udsagnet, at kaptajnen havde handlet "groft uforsvarligt", går ud over, hvad der er dækning for i byrettens dom. Byretten anvendte betegnelsen "uagtsomt", og nævnet udtaler sin kritik af aviserne for ikke at gengive byrettens dom korrekt på dette punkt. Det kan ikke føre til et andet resultat, at det fastslås i byrettens dom, at klager ikke er medansvarlig for kaptajnens fejl, da dette forhold ikke blev fremhævet i avisernes omtale af sagen. Da forholdet er blevet berigtiget af DAGBLADET/Frederiksborg Amts Avis, finder nævnet ikke grundlag for at pålægge aviserne at offentliggøre kritikken.

Nævnet finder, at den øvrige omtale af retssagen gengiver begge parters synspunkter i sagen. Det fremgår således af artiklen, at rederiet blev frifundet i byretten. Nævnet udtaler ikke kritik af den øvrige omtale af dommen.

Efter parternes oplysninger lægges det til grund, at rederiet havde fået frataget sine internationale sikkerhedscertifikationer, og at skibet Danica White ikke nåede til kontrol og fik udstedt nye certifikationer inden kapringen 1. juni 2007 (Ifølge klager var der den 9. maj 2010 truffet aftale med rederiet Erria og Søfartsstyrelsen om overdragelsen til Erria, der derved havde det sikkerhedsmæssige ansvar). På denne baggrund finder nævnet, at oplysningen om, at skibet sejlede "uden gyldige internationale papirer" ikke er forkert.

Efter det oplyste er det ikke muligt at vurdere, hvorvidt inddragelsen af certifikationer blandt andet var begrundet i "for mange ulykker om bord". Nævnet finder på denne baggrund ikke grundlag for at kritisere formuleringen eller DAGBLADET/Frederiksborg Amts Avis i øvrigt.

Da DAGBLADET/Frederiksborg Amts Avis henholdsvis den 14. og 15. juli 2010 behørigt berigtigede det kritiserede forhold, finder nævnet ikke grundlag for at kritisere aviserne for ikke at have foretaget yderligere berigtigelse eller grundlag for at pålægge offentliggørelse efter medieansvarslovens § 49.

Pressenævnet gjorde den 28. september 2010 kendelsen tilgængelig på sin hjemmeside: pressenaevnet.dk og udsendte et nyhedsbrev til abonnenterne under overskriften "*Delvis kritik af DAGBLADET/Frederiksborg Amts Avis for ikke at gengive byrettens dom korrekt. Mediet skrev 'groft uforsvarligt'. Retten fandt forholdet 'uagtsomt'. Retsreportage. Berigtigelse'*" og underoverskriften "*Klager – Rederiet H. Folmer & Co. – klagede over artiklen 'Gidsler kæmper fortsat for erstatning' og to rettelser i DAGBLADET/Frederiksborg Amts Avis.*" I forlængelse af overskrifterne fremgik ovenstående begrundelse af 24. september 2010, ligesom der blev linket til hele kendelsen i databasen: retsinformation.dk.

H. Folmer & Co. har til støtte for anmodningen om genoptagelse bl.a. anført følgende:

"Kort uddybning af begrundelsen

- Væsentlige dele af vores argumentation er ikke medtaget i fremstillingen af vores synspunkter, som heller ikke tager udgangspunkt i den klage og duplik, vi har fremsendt til Pressenævnet. Det gælder både for hovedsagen mod Ritzau og de afledte sager mod bureauets kunder.

- Pressenævnet har misforstået væsentlige fakta omkring inddragelsen af rederiets DOC (Document of Compliance) og skibenes sikkerhedscertifikater. De inddrages ikke med øjeblikkelig virkning, men efterhånden som skibene kommer til syn. H. Folmer & Co.'s DOC er gyldigt til den 4. juni.

- Pressenævnets afgørelse tager udgangspunkt i, at vi har klaget over en faktuel forkert oplysning vedrørende kaptajnens ansvarsgrundlag. Det er ikke tilfældet. Kaptajnen er ikke nævnt i den tekst, vi klager over. [Teksten: "Københavns Byret giver søfolkene medhold i, at der blev handlet groft uagtsomt..."]

...

- Hvis den nuværende kendelse står ved magt, vil Ritzau have lov til at gentage påstandene om, at skibet sejlede med ugyldige papirer og at rederiet bl.a. mistede sit DOC på grund af for mange arbejdsulykker. Dette selv om Ritzau ikke har nogen kilde til disse påstande, som vi kan dokumentere er faktisk forkerte. Og det kan vi ikke leve med.

Der er 6 hovedpunkter i vores klage, som vi vil bede Pressenævnet om at se på igen:

1. "Skibet sejlede uden gyldige internationale papirer."

2. "Tre uger før kapringen blev rederiet H. Folmer & Co. – som danmarkshistoriens første – frataget retten til at drive sine 13 skibe efter de internationale sikkerheds- og miljøcertifikationer, bl.a. på grund af for mange arbejdsulykker om bord."

3. "August 2008: Københavns Byret giver søfolkene medhold i, at der blev handlet groft uforsvarligt, men alligevel tilkendes søfolkene ikke erstatning."

...

6. I de afledte sager klager vi alene over formuleringen af rettelsen, som ikke korrigerer den oprindelige fejl.

...

Ad 6.: Rettelsen korrigerer ikke den forkerte udlægning af dommen (afledte sager)

For de afledte sager gælder det, at oplysningen om, at "Københavns Byret giver søfolkene medhold i, at der blev handlet groft uforsvarligt, men alligevel tilkendes søfolkene ikke erstatning." rettes med følgende formulering:

"Folketidende har 11. juni bragt en artikel med overskriften "Gidsler kæmper fortsat for erstatning", der foromtaler en retssag i landsretten til efteråret, hvor fire søfolk igen vil kræve erstatning af rederiet H. Folmer & Co. Af den tilhørende faktaboks fremgik det, at byrettens dom gav søfolkene medhold i, at der i forbindelse med en kapring af skibet "Danica White" tilbage i 2007 var "handlet groft uforsvarligt" fra kaptajnens side. Dette er ikke korrekt. Det rigtige er "handlet uagtsomt".

Igen må vi gøre opmærksom på, at kaptajnen ikke er nævnt i den oprindelige tekst, der læses som om, det er sagsøgte, dvs. rederiet H. Folmer & Co., der har handlet groft uforsvarligt.

Vi har derfor også bedt om, at denne ukorrekte udlægning af byrettens dom blev rettet med en oplysning om, at rederiet blev frifundet uden kritik fra byretten. Det helt centrale er her, at dommen resultat og begrundelse skal fremgå klart af rettelsen."

H. Folmer & Co. har fremlagt Ankenævnet for Søfartsforholds afgørelse og begrundelse af 8. maj 2007 i kendelsen vedrørende "Søfartsstyrelsens afgørelse om tilbagekaldelse af ISM-overensstemmelsesdokumentet for rederiet H. Folmer & Co." og anført, at DOC-sagen aldrig har handlet om antallet af arbejdsulykker. Af begrundelsen fremgår bl.a. følgende:

"Ankenævnets afgørelse og begrundelse herfor:

...

Bestemmelser i koden [ISM-koden], som specielt må anses for at være relevante i forbindelse med sagens afgørelse, har følgende ordlyd:

...

1.1.10: Ved ”grov afvigelse” forstås en påviselig fravigelse, som udgår en alvorlig trussel for mandskabs eller skibets sikkerhed eller en alvorlig fare for miljøet, og som kræver øjeblikkelig afhjælpning; udtrykket omfatter også det forhold, at et krav i henhold til denne kode ikke er gennemført effektivt og systematisk.

1.2.1: Målsætningerne med koden er at tilvejebringe sikkerhed til søs, at forebygge legemlig skade og tab af menneskeliv, og at undgå skade på miljøet.

...

Også efter dette tidspunkt og efter at rederiet den 14. december 2006 havde modtaget en høring vedrørende den påtænkte tilbagekaldelse, er der noteret non-conformity og givet anmærkninger til rederiets skibe. Hertil kommer, at der er indtruffet en lang række arbejdsulykker af varierende sværhedsgrad, uden at der er sket opfølgning herpå, hvilket fremgår af, at der ved audit af 14. september 2006 blev givet anmærkning herom som non-conformity.

...

Ved således gennem flere år, hvor det stedse har været nødvendigt at afholde ekstraordinære audits, uden at det har formået rederiet til selv at iværksætte en procedure i sikkerhedssystemet, der opfanger de hændelser, der først korrigeres af rederiet, når de blev påtalt ved de pågældende audits, eller forefundet ved Port State Controls og i forbindelse med arbejdsulykker, findes dette samlet set at udgøre en sådan ”grov afvigelse” som omfattet af kodens punkt 1.1.10 andet led, at betingelserne for tilbagekaldelse, jf. kodens punkt 13.5 var opfyldt, da Søfartsstyrelsen traf sin afgørelse den 12. marts 2007.”

Klager her endelig anført, at Pressenævnets overskrift på pressenaevnet.dk er formuleret, så den kun kan læses som om, at rederiet ifølge byrettens dom har handlet uagtsomt i forbindelse med kapingen. Rederiet blev frikendt, fordi det ikke havde begået nogen fejl.

Af Søfartsstyrelsens pressemeddelelse ”Tilbagekaldelse af rederiets certifikat for sikker skibsdrift” af 11. maj 2007 fremgår bl.a. følgende:

”Som det har været omtalt i pressen har Ankenævnet for Søfartsforhold stadfæstet Søfartsstyrelsens afgørelse om at inddrage certifikatet for sikker skibsdrift hos rederiet H. Folmer & Co.

Afgørelsen betyder, at rederiet ikke forsat kan være ansvarligt for sikkerhedsledelsen af skibe. Sigtet med et velfungerende sikkerhedsledelsessystem er at sikre en sikkerhedskultur, hvor der er fokus på forebyggelse og egenforbedring. Kun derved kan man sikre et vedvarende tilfredsstillende sikkerhedsniveau.

Ansaret for sikkerhedsledelsen af rederiets skibe overgik den 9. maj 2007 til rederiet Erria A/S, som i forvejen driver en række skibe under eget og godkendt sikkerhedsledelsessystem.

For skibene betyder det, at de i overensstemmelse med internationale regler hurtigst muligt og i sikker havn skal synes, så skibene kan få udstedt nye midlertidige certifikater. Der er således ikke, som det har været fremstillet i pressen, tale om, at skibene kan sejle videre uden sikkerhedskontrol.”

Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget: Thomas Rørdam, Jan Kristensen, Kaare R. Skou og Marianne Druedahl.

Efter § 14, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 86 af 9. februar 1998 om forretningsordenen for Pressenævnet træffer de medlemmer, der har afgjort en sag, også afgørelse vedrørende spørgsmålet om eventuel genoptagelse af sagen. Pressenævnet vil kunne genoptage behandlingen af en sag, hvis der fremkommer nye oplysninger af betydning for sagens afgørelse. Nævnet kan tillige have pligt til at genoptage en sag, hvis der foreligger ikke uvæsentlige sagsbehandlingsfejl.

I relation til forholdet vedrørende rederiets internationale sikkerhedscertifikationer lægges det til grund, at H. Folmer & Co. ved Ankenævnet for Søfartsforholds afgørelse af 8. maj 2007 fik stadfæstet tilbage-

kaldelsen af ISM-overensstemmelsesdokumentet. Efter det oplyste indgik rederiet og Søfartsstyrelsen aftale om, at skibet Danica White skulle synes, når det anløb havnen i Mombasa, med henblik på at få udstedt nye sikkerhedscertifikationer til rederiet Erria, der pr. 9. maj 2007 var sikkerhedsmæssig ansvarlig for skibet. Sikkerhedskontrollen var planlagt at finde sted 4. juni 2007, men umuliggjort af kapringen den 1. juni 2007. Nævnet finder det heller ikke sandsynliggjort, at Pressenævnets afgørelse på dette punkt vil få et andet resultat ved en ny behandling.

Nævnet bemærker, at der i overskrifterne på nævnets hjemmeside: pressenaevnet.dk ikke er bragt forkerte oplysninger, og det fremgår klart af resuméet, at H. Folmer & Co. blev frifundet med den begrundelse, at der ikke var begået fejl fra rederiets side, og at rederiet ikke havde et medansvar for de fejl, Partrederiet Invest IVs kaptajn havde begået. Selvom om H. Folmer & Co. ikke kan bebrejdes kaptajnens fejl, kan fejl begået af Partsrederiet Invest IVs kaptajn have en afsmittende virkning i forhold til klagers omdømme, hvorfor H. Folmer & Co. blev anset for klageberettiget vedrørende omtalen af kaptajnens fejl.

Da H. Folmer & Co. hverken er fremkommet med nye faktiske oplysninger, som har betydning for sagens afgørelse, eller påvist væsentlige sagsbehandlingsfejl, afslås anmodningen om genoptagelse.

Afgjort den 2. november 2010